

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. május 21.

SPANYOL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

COMPRESIÓN LECTORA

Részletes útmutató

I.

0.	1.	2.	3.	4.	5.
G	D	F	A	C	B

II.

6	cigarrillos	X	derecho	7	hospitalizaciones	16	prohibición
10	correcta	8	fumadores	X	ley	15	respeto
13	declara	14	fumará	17	pillados	0.	resultados
9	demuestra	12	hábitos	X	premiados	11	satisfecho

III.

A cél az eredeti szöveg teljes rekonstruálása, mégsem a mondatoknak a szövegben elfoglalt helyét, hanem a mondatok közötti kapcsolatok megtalálását pontozzuk. Jó megoldásként tehát csak az fogadható el, ha a jelölt az adott mondatot az előtte álló vagy az őt követő mondathoz, szövegrészhez helyesen rendelte hozzá.

Ennek megfelelően:

H-E.....1 pont	B-D.....1 pont	I-A.....1 pont
E-G.....1 pont	D-C.....1 pont	A-F.....1 pont (ill. F az utolsó helyen)
G-B....1 pont	C-I.....1 pont	

Teljesen helyes megoldás:

0.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
H	E	G	B	D	C	I	A	F

IV.

“Cada año hay menos lenguas en la Tierra”

	VERDAD	FALSO
0. La única afición de Mark Abley es la literatura.	☐	☒
26. Afirma que la expansión de la televisión causa la extinción de las lenguas.	☐	☒
27. La intercomunicación y la uniformización influyen contra la diferenciación de lenguas.	☒	☐
28. Al escritor le encanta la diversidad de las lenguas porque considera que cada lengua tiene una visión del mundo singular.	☒	☐
29. Le gusta que unas lenguas expresan conceptos muy complejos con una sola palabra.	☒	☐
30. Considera que para la supervivencia de una lengua se necesita la buena economía y tener su estado	☐	☒

NYELVHELYESSÉG.

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

Általános útmutató

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető: variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

Részletes útmutató

I.

0.	ofrezco
1.	si
2.	por
3.	era, sería, es
4.	a
5.	del
6.	que
7.	a
8.	lo
9.	por
10.	a

II.

0.	a
11.	a
12.	c
13.	a
14.	c
15.	d
16.	d
17.	a
18.	b
19.	b
20.	a
21.	a
22.	a

III.

0.	llevásemos/lleváramos
23.	tuviéramos/tuviésemos
24.	usáramos/usásemos
25.	quisiéramos/quisiésemos
26.	éramos
27.	teníamos
28.	buscáramos/buscásemos
29.	estaría/iba a estar

IV.

0.	novela
30.	siglo
31.	anónima
32.	noble
33.	seducir/conquistar
34.	escena
35.	Sabiduría/cultura
36.	vejez
37.	literatura

NYELVHELYESSÉG

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
37	30
36	29
35	28
34	28
33	27
32	26
31	25
30	24
29	24
28	23
27	22
26	21
25	20
24	19
23	19
22	18
21	17
20	16
19	15
18	15
17	14
16	13
15	12
14	11
13	11
12	10
11	9
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1
0	0

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

COMPRENSIÓN AUDITIVA

Általános útmutató

1. Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).
2. Minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható. (A nyelvi vagy helyesírási hibákat nem kell figyelembe venni, amennyiben a válasz érthető.)

Részletes útmutató**I.**

Datos sobre la investigación y funcionamiento del corazón	La obesidad infantil	Alimento funcional
0. La dieta sumamente baja en calorías contribuye a que el corazón envejezca más lentamente.	5. Una persona llega a ser obesa si consume más calorías de lo que gasta.	7. Su función además de ser nutritiva: influye positivamente sobre la salud /ofrece beneficio extra para la salud
1. Los exámenes anteriores fueron hechos con roedores y ahora: con 25 personas entre 41 y 64 años de edad	6. Método para perder peso: Dieta baja en calorías / poco azúcar y grasas, muchas frutas, verduras	8. Yogures y bebidas con péptidos reducen la tensión arterial, contra la osteoporosis: refrescos y leches con calcio y vitamina D
2. Cantidad de las calorías consumidas: entre 1400 y 2000 calorías nutricionalmente balanceadas		
3. El grupo de control consumía: 2000 – 3000 calorías		
4. Por el estado de su corazón parecía que las personas tratadas tenían: 15 años menos de edad.		

II.**Ordenadores y niños**

	VERDAD	FALSO
0. El acceso al ordenador e Internet es cada vez más importante.	☒	☐
9. Muchos adultos creen que los chicos destruirán o dañarán el ordenador.	☒	☐
10. Los problemas se pueden evitar con la creación de carpetas propias para cada usuario.	☒	☐
11. Si bien las carpetas individuales tampoco garantizan la pérdida de algunos materiales.	☐	☒
12. Teniendo ordenador no podemos evitar que los niños entren en todas las páginas web.	☐	☒
13. Existen páginas web especialmente elaboradas para la educación.	☒	☐
14. Con Office los niños además de escribir pueden aprender otras funciones como colorear, insertar, copiar, etc.	☒	☐
15. Todos los juegos en el ordenador incitan a la violencia.	☐	☒
16. Los padres están obligados a determinar la intención de cada juego para saber si perjudican o no a sus hijos.	☒	☐

III.**Entrevista a Sir Paul McCartney**

0. ¿Por qué se llama „Caos y creación” el último disco de McCartney?
Porque estos fueron los dos principales sentimientos a la hora de la creación del LP.
17. ¿Cómo fue su relación con el productor de este disco?
Habían discutido mucho, le molestaba que un hombre treinta años más joven que él le criticara tanto.
18. ¿Cuál es la opinión de McCartney de si mismo como batería?
Que no es muy bueno, pero tampoco es tan malo
19. ¿Cuándo siente especial tristeza y nostalgia por los Beatles?
Cuando le hacen firmar la fotografía de los cuatro y piensa que ya sólo quedan dos.
20. ¿Cómo se acuerda de George en su último disco?
En una canción en homenaje a su forma de componer y entender la música.
21. ¿Qué relación tiene Paul McCartney con Madonna?
Hablaron 15 minutos durante el descanso de Live 8 en Hyde Park, en Londres y además Madonna es buena amiga de Stella, la hija de Paul McCartney.
22. Por su edad ¿quiere retirarse? ¿Cómo piensa su futuro?
No. Decidió trabajar en la música hasta que se muriera.

A hangfelvétel szövege

Buenos días. A continuación va a escuchar los ejercicios de comprensión auditiva. El examen se compone de tres partes. Los ejercicios que pertenecen a los textos se encuentran en el cuaderno de ejercicios. Va a escuchar dos veces cada texto.

Cada tarea empieza y termina con música. Después de la música tiene 30 segundos para leer su tarea y después escuchará el texto. Cuando el texto termine tiene 30 segundos más para revisar sus respuestas y luego podrá escucharlo por segunda vez. Después tiene un minuto más para trabajar.

Zene

I. ejercicio: *Escuche con atención la información sobre las calorías, la obesidad, los alimentos funcionales y tome notas con la ayuda del cuadro sobre lo oído. Donde escuche varios datos hay que escribir dos. Va a escuchar dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Calorías, obesidad

Una dieta sumamente baja en calorías puede ayudar a que el corazón envejezca más lentamente. Las conclusiones de la investigación confirman hallazgos hechos anteriormente al experimentar con roedores. Los investigadores estudiaron el funcionamiento cardíaco de 25 miembros de la Sociedad de Restricción Calórica, de entre 41 y 64 años y que consumían entre 1400 y 2000 calorías nutricionalmente repartidas durante el día.

Los resultados arrojados fueron comparados con otras 25 personas que ingerían entre 2 mil y 3 mil calorías al día. Los investigadores determinaron que los corazones del primer grupo de personas funcionaban como los de gente mucho más joven que ellos, generalmente unos 15 años menor que su edad real.

Si un niño tiene sobrepeso es indispensable que acuda a un especialista para controlarlo a tiempo. Una persona se vuelve obesa cuando ingiere más calorías de las que gasta. Esas calorías se acumulan en forma de grasa. La alimentación de los niños debe ser segura y nutritiva. Debe incluir todos los alimentos recomendados para que cuente con las vitaminas, minerales y proteínas que contienen los diferentes grupos de alimentos. Cualquier plan para bajar de peso debe ser bajo solamente en calorías, no en nutrientes esenciales. Una dieta adecuada, que regule la ingestión de azúcares y grasas, que sea abundante en verduras y frutas, da resultado.

¿Alimentos como medicamentos? Si hace apenas 15 años este tipo de productos apenas llenaban un estante de los supermercados, hoy las estanterías están repletas de lo que se conoce como “alimentos funcionales”: productos que, además de su valor nutricional, ofrecen algún beneficio extra para la salud. Yogures y bebidas con péptidos lácteos que reducen la tensión arterial; refrescos y leches con calcio y vitamina D que combaten la osteoporosis; huevos y zumos con omega-3 que protegen el sistema cardiovascular, y así hasta un total de 200 productos diferentes que pueblan los estantes del súper.

II. ejercicio: *Escuche un informe sobre la relación de los ordenadores y los niños y marque con una cruz (X) si lo escrito es verdadero o falso según el contenido del texto. Va a escuchar dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Ordenadores y niños

El acceso a los ordenadores y la ventana al mundo que significa navegar por Internet, cobran cada vez más importancia en el actual mundo globalizado.

Es por eso que si en el hogar se dispone de un ordenador, no deje pasar la oportunidad de que los niños lo utilicen. Muchos adultos creen que los chicos pueden llegar a destruir o dañar los archivos o incluso el equipo mismo. Para evitarlo, es cuestión de que los padres tomen medidas de seguridad en el acceso. Si en la familia existe un ordenador, e incluso uno de los padres lo utiliza para trabajar, es importante establecer espacios de trabajo para los niños y los adultos. Una buena idea es crear carpetas con el nombre de cada uno de los miembros de la familia, para que de este modo, todos puedan guardar su trabajo sin temor a que se pierda.

Si varias personas utilizan el ordenador, entonces en este caso se requiere que los padres, o un adulto, haga una selección de los sitios, o páginas web, donde los niños puedan entrar. Hay sitios científicos, otros dedicados a la naturaleza, a la creación, al dibujo, al cine, al cómic, donde los niños pueden encontrar información y los padres estar tranquilos porque están aprendiendo algo.

Las herramientas de Microsoft Office son muy sencillas, pero no se trata solo de escribir. Los niños pueden aprender a ponerle color, título, insertar una tabla; en fin, el padre o la madre le pueden dictar consignas para que trabajen. Aunque a muchos pequeños les encanta jugar con el teclado, también pueden aprender a usar las teclas rápidas, los filtros, copiar o cortar textos, entre otras funciones.

El problema de muchos juegos es que incitan a la violencia y eso debe ser supervisado. Hay muchísimos juegos que son buenos, pero pienso que los papás también deben sentarse a jugar.

Todos los juegos tienen una intención y es tarea de los padres, buscar la intención que hay detrás de cada juego y definir si es bueno o es malo.

III. ejercicio: *Escuche con atención una entrevista hecha a Sir Paul McCartney y responda a las siguientes preguntas. Va a escuchar dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (6 puntos)*

Entrevista a Sir Paul McCartney

—Acabas de terminar tu vigésimo álbum sin los Beatles. ¿Por qué lo has llamado “Caos y creación”?

—Porque es realmente lo que he sentido al hacerlo. Ha sido un proceso complejo que ha durado más de un año. Todo empezó cuando llamé a George Martin, productor de los Beatles, que está retirado, y le pregunté quién sería el mejor tipo para producirme. Me contestó unos pocos días después, y me dio el nombre de Nigel Godrich, de gran prestigio por su trabajo con Radiohead y Travis. No me pareció mal.

—Pero dicen que tu relación con Godrich fue bastante tormentosa.

—Cierto. Hemos discutido mucho. Me ha dado morbo comprobar que un músico treinta años más joven que yo me dijera que no le gustaban muchas de mis canciones y que no me lo iba a poner fácil ni me iba a dejar tocar con mi banda, porque iba a ser demasiado sencillo. Así que tenía que tocar yo mismo todos los instrumentos.

—¿Incluso la batería? Vamos, Paul, eso no es lo tuyo.

—¿Qué quieres decir, que no soy buen batería? No soy el mejor del mundo, pero no soy tan malo. Además, Nigel me dijo que le gustaba cómo tocaba. En definitiva, Nigel daba una de cal y otra de arena. No he conocido a muchos músicos que se atrevieran a decirme que lo que estaba haciendo en ese momento era una mierda. Y Nigel se atrevía, con toda su sinceridad.

—¿Sientes mucha nostalgia de los Beatles?

—Es lo normal, ¿no? A veces... algo peor. Sobre todo últimamente, aunque yo no soy una persona muy sentimental. Cuando me hacen firmar un autógrafo en alguna lámina con los cuatro juntos y miro la foto y pienso que ya sólo quedamos dos, se me pone un nudo en la garganta, me entra una extraña tristeza.

—¿Te acuerdas mucho de George?

—Por supuesto que sí. Una de las canciones de este último álbum es como un homenaje a su forma de componer y entender la música. Se llama “Waiting for your friends to go”. La letra tiene un doble sentido, pero creo que el espíritu de George está presente en ella. Hablo de vez en cuando con Olivia, su viuda, y con su hijo Danny, un buen chico.

—¿Es cierto que Madonna te pidió participar en su último álbum?

—Estuvimos hablando 15 minutos en Hyde Park, durante un descanso de Live 8. Ella es una buena amiga de mi hija Stella.

—Te tiñes el pelo, guardas tu figura, eres vegetariano, ahora dices que hasta Heather te ha quitado la costumbre de fumar porros... ¿Te miras en el espejo? ¿Has pensado algún día en retirarte?

—No me voy a retirar. He decidido que trabajaré en la música hasta que me muera. No hay otro remedio. No sé si será mucho o poco. No me lo he cuestionado. Por supuesto que me miro en el espejo. Pero no me planteo la pregunta de si estoy muy viejo o no. Ya sé la edad que tengo: hace mucho que cumplí los 21 años. Ésa no es la respuesta a todas las cuestiones.

Fin del tercer ejercicio de la comprensión auditiva. Fin del examen de la comprensión auditiva.

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Átszámítási táblázat

Dolgozatpont	Vizsgapont
22	30
21	29
20	27
19	26
18	25
17	23
16	22
15	20
14	19
13	18
12	16
11	15
10	14
9	12
8	11
7	10
6	8
5	7
4	5
3	4
2	3
1	1
0	0

EXPRESIÓN ESCRITA

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmazznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

*Első feladat***A javítás alapelvei**

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom, szövegalkotás	5
Formai jegyek és hangnem	3
Nyelvhelyesség	5
Összesen	13

2. Ha a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom, szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat,
- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de

mondатаi nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznak rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a Nyelvhelyesség szempontnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különböző névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Nyelvhelyesség

E szempont összefoglalja a szókincs, kifejezésmód, nyelvtan és a helyesírás követelményeit.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos),
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,

- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra-olvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő nyelvi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom, szövegalkotás

E szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = D,
- Megszólítás = M,
- Köszönés = K,
- Aláírás = A.

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- K (nagybetű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel és nagybetű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- A (aláhúzott nagybetű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- ÉL = megértést zavaró lexikai hiba,
- G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,
- H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- _____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
- (nyíl) = szórendi hiba,
- _____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom, szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A formai tagolás megfelelő.</p> <p>Elérte a megadott szövegmennyiséget (120-150 szó).</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit.</p> <p>A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Legalább 90 szó a szöveg hossza.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>A mondanivaló nem mindennyire logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Legalább 70 szó a szöveg hossza.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az alkotott szöveg hossza nem haladja meg az 50 szót.</p>

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás és aláírás. A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás.</p> <p>vagy: A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.</p> <p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.</p> <p>A vizsgázó alig törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben számos, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	4
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	17

2. Ha a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában, s megfelelő mélységben kell tárgyalnia azokat. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentésszintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A formailag nem megfelelően tagolt szövegeket alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezésmód szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer*Tartalom*

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- ÉL = megértést zavaró lexikai hiba.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,
- H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- _____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
- (nyíl) = szórendi hiba,
- _____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (2. feladat)

Tartalom

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz fogalmazott meg gondolatot.</p> <p>Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.</p> <p>Elérte a megadott szövegmennyiséget (200-250 szó).</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta.</p> <p>A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.</p> <p>Az alkotott szöveg hossza legalább 170 szó.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.</p> <p>Az alkotott szöveg hossza legalább 140 szó.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen, vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.</p> <p>Az alkotott szöveg hossza nem haladja meg a 100 szót.</p>

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A szöveg formai tagolása megfelelő.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A mondanivaló nem mindeütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.</p>	<p>A szöveg szókincese egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos.</p> <p>Rendszerszerű hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>